

ELŐTERJESZTÉS

Előterjesztő:

Kósa Lajos polgármester

Tárgy:

Támogató nyilatkozat a „Debreceni Páros Kolbász”
Hungarikummá nyilvánításához

Iktatószám:

JOG-822-/2014

Ügyintéző:

Bákonyné dr. Szabó Melitta

Feladatot jelent:

Kósa Lajos polgármester
részére

Véleményező bizottságok:

Kulturális, Ifjúsági és Sportbizottság
Közgyűlés

Törvényességi véleményezés ideje:

2014. szeptember 18

Törvényességi ellenőrzést végezte:

Dr. Fejesné dr. Terdik Edda

Mellékletek:

--	--

Tisztelt Közgyűlés!

I. A magyar nemzeti értékekről és a hungarikumokról szóló 2012. évi XXX. törvény (a továbbiakban: Hungarikum tv.) 2. §-a értelmében a **nemzeti értékek** megővendő értékek, azok **azonosításában, rendszerezésében, adataik nyilvántartásba vételében és folyamatos frissítésében, gondozásában a települési önkormányzatok**, a megyei önkormányzatok, a hatáskörrel rendelkező állami szervek, és az általuk felkért szakmai testületek, intézmények, kutatóhelyek, **civil szervezetek**, vallási közösségek, valamint a külföldi természetes és jogi személyek, jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetek, közösségek **működhetnek közre**.

Ezen rendelkezésre és a Hungarikum tv. 3. §-ára is figyelemmel Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata a 122/2013. (V. 30.) határozatával létrehozta a települési értéktárat **Debreceni Értéktár** elnevezéssel, valamint a feladatok ellátására megalakította a **Debreceni Értéktár Bizottság**ot.

II. 1) A **Debreceni Értéktár Bizottság** (a továbbiakban: DÉB) a **37/2014. (01. 29.) határozatával döntött a „Debreceni Páros Kolbász” nemzeti értékkel nyilvánításáról**, valamint kezdeményezte a Megyei Értéktárba való felvételét. Jövőbeli célkitűzéseként szerepel a „Debreceni Páros Kolbász” Hungarikummá való nyilvánításának elérése.

A Hungarikum tv. a Hungarikummá nyilvánítást többlépcsős eljárásban szabályozza. Ennek első lépése a települési értéktárba vétel, ami a fent említett DÉB határozattal már megtörtént. Ezután jogszabályban meghatározott eljárásokat és a Hungarikum Bizottság döntéseit követően van lehetőség a kiemelkedő nemzeti értékkel nyilvánított értékek gyűjteményébe, azaz a Magyar Értéktárba, majd a Hungarikumok Gyűjteményébe kerülni.

2) A DÉB a debreceni páros kolbászt a civil hagyományok világhírvivőjének tekinti és a következő ismertetőt adja erről a praktikus egytálételről (rövidítve):

Ez a füstölt-főtt, jellegzetesen helyi eredetű csemege fogalom szerte a világon. Nem véletlen sem a világhírnév, de az sem, hogy a debreceni páros kolbász alkotója nem ismert. A debreceni páros kolbász igazi civil közösségi alkotás, évszázadokon át több változatban is újjászületve, mélyen beleágyazódva a város gazdasági és kulturális hagyományrendszerébe.

Két fő változatban alakult ki és terjedt el szerte a világon:

Hosszú ideig többnyire marha és csak kisebb részben sertés húsból készítették, családonként féltve őrzött, többféle összetételű fűszerezéssel. A nagyvásári étkezés mellett a pásztorok kedvenc étke is volt, sőt utalások találhatók a kolbász kóser változatára is. A kolbász készítése és árusítása a társaságba szerveződött civil polgárasszonyok dolga volt a 19. században. A hírét és hozzávetőleges készítési módját a német kereskedők vitték, így vált a civil városban készült vásári étel ismertté és kedvelté debreciner/debreciner-ként német területeken és német közvetítéssel más területeken is (USA, Ausztrália).

Ahogy az egész országban, úgy Debrecenben is a 19. század végére növekedett meg a sertéstartás és felhasználás súlya. A kolbázkészítés előbb a debreceni hentesmesterek profiljába került, majd a Debrecen Hús Zrt. jogelődje vált a debreceni páros készítés bázisává. A két világháború közötti időszakban a már szinte csak sertéshúsból készült debreceni páros kolbász második generációja dominált. A debreceni párost az 1930-as években, mint országos versenyek aranyéremmel kitüntetett termékét említik a források.

3) A Hungarikummá nyilvánítási eljárást elősegítendő célszerű, ha Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése elfogad egy olyan tartalmú támogató nyilatkozatot, amely erősíti a kolbász Hungarikummá nyilvánításának esélyét.

III. A „Debreceni Páros Kolbász” méltó kulturális-gazdasági környezetbe helyezése érdekében távolabbi célkitűzésként megfontolandó egy menedzsment funkciójú civil szervezet létrehozása, amellyel lehetőség nyílna a debreceni páros történetének és hagyományhátterének pontosabb feltárására és marketingjének kialakítására. Cél lenne a debreceni páros eredeti receptúráinak rekonstruálása, világszerte kínált debreceni páros variáns receptjeinek begyűjtése, egy vonzó turisztikai attrakció kialakítása, amely mind Debrecen város népszerűsítését, még vonzóbb turisztikai célponttá válását szolgálhatná.

A fentiek alapján kérem a tisztelt Közgyűlést az előterjesztés megtárgyalására és a határozati javaslat elfogadására.

Határozati javaslat

A Közgyűlés

a polgármester előterjesztésére a 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 7. pontja alapján, figyelemmel a 2012. évi XXX. törvény 2. §-ára

1./ támogatja a „Debreceni Páros Kolbász”, mint nyilvántartásba vett nemzeti érték Hungarikummá nyilvánítását.

2./ Felkéri a Polgármestert, hogy az 1./ pontban foglaltakról értesítse a Debreceni Értéktár Bizottság és a Hajdú-Bihar Megyei Értéktár Bizottság elnökeit.

Határidő: azonnal

Felelős: a Polgármester

A határozati javaslat elfogadása **egyszerű** többséget igényel.

Debrecen, 2014. szeptember 18.

Kósa Lajos
polgármester